
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Madárinfluenza	385
Tájékoztatás szakmai rendezvényekről	389
Fertőző betegségek adatai	390
Aerobiológiai tájékoztató	394

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

A MADÁRINFLUENZA-JÁRVÁNY NYUGAT FELÉ TERJED

2005 áprilisának közepén Kína Qinqhai tartományában vadmadaraktól, júniusban pedig Kína Mongóliával és Kazahsztánnal szomszédos Xinjiang tartományában házkörül tartott, elhullott libákból származó mintákban igazolta a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal (OIE) az H5N1 altípusú madárinfluenza-vírus jelenlétét.

Ezt követően júliusban Oroszország szibériai területén, Novoszibirszkben (Szibéria Kazahsztánnal határos része), majd Kazahsztánnak a Novoszibirszki régióval szomszédos, határmenti területein (Pavlodar) észleltek a háztáji baromfik körében elhullást.

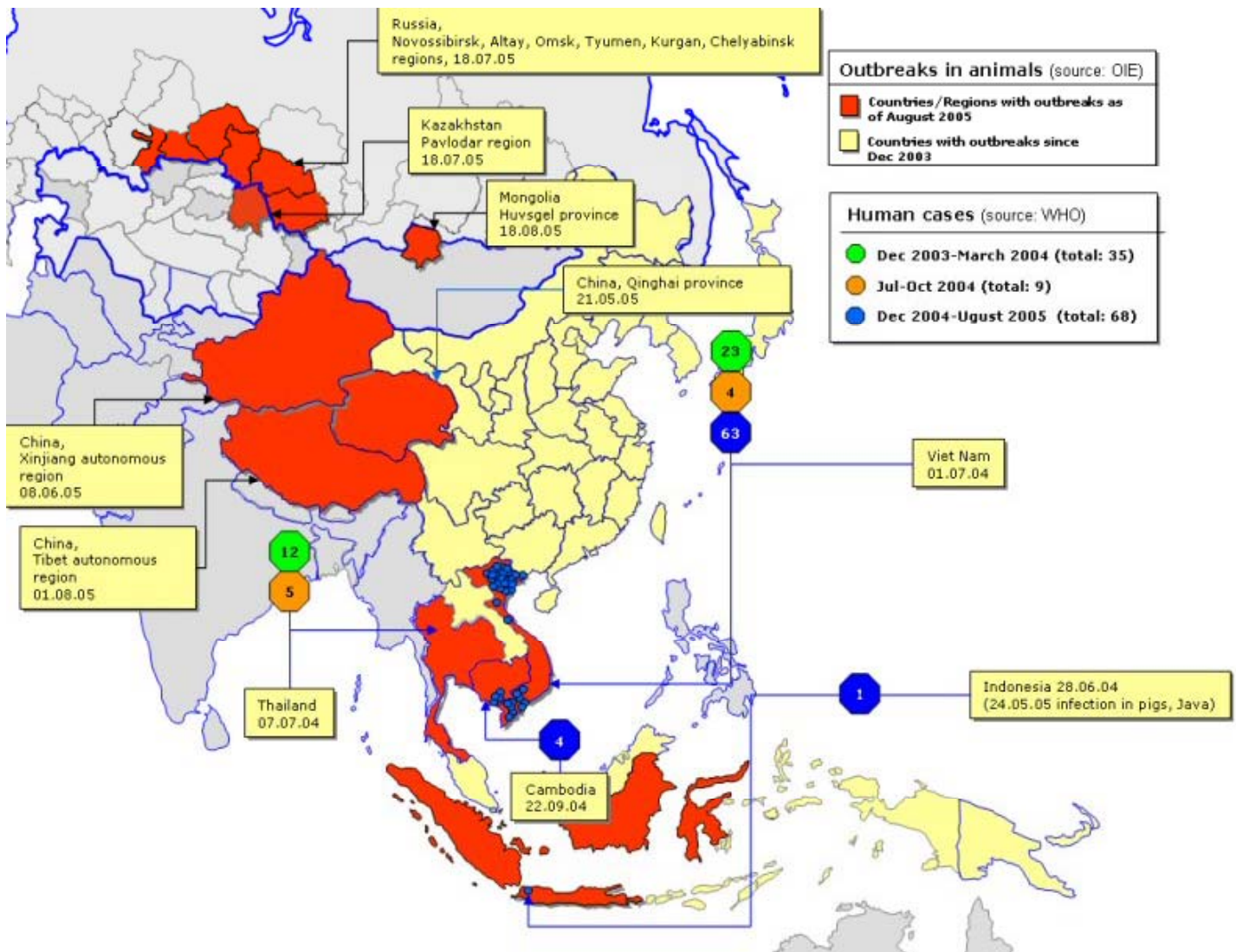
Augusztus elején Kína Tibeti autonóm régiójából, tenyészbaromfik köréből jelentették az állomány pusztulását. Ugyanekkor Mongólia Szibériával határos, északi tartományában (Hövszögöt ill. Bulgan) nagy számban bukkantak vándormadarak (vadkacsák, vadludak, énekes hattyúk) tetemeire.

A sajtó 2005. augusztus 15-én tudósított először arról, hogy az Oroszországban, az – Európát Ázsiától földrajzilag elválasztó – Ural hegység keleti oldalán fekvő Cseljabinszkba is eljutott a madárinfluenza-vírus, és itt is háziszárnyasok között okozott elhullást. A vírus ezen időpontig Oroszország szibériai területeinek Mongóliával és Kazahsztánnal közvetlenül határos hat régióját érintette, a kórokozó a vad- és háziszárnyasokból egyaránt kimutatható volt.

A molekuláris biológiai módszerekkel elvégzett vizsgálatok azt mutatják, hogy az **Oroszországban izolált vírusok nem különböznek jelentősen a Délkelet-Ázsiában járványokat okozó vírustól, és hasonlóak az 1997-ben Hongkongban, a baromfik között járványt elindító és emberi megbetegedéseket is okozó vírushoz.**

Oroszország ezideig nem jelentett az előbb említett területein előfordult emberi megbetegedéseket.

**Az influenza A(H5N1) vírus által okozott
állati és emberi megbetegedések Ázsiában
2003 decembere és 2005. augusztus 24. között, területenként**

Az **Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2005. augusztus 5-én** megjelent tájékoztatója szerint a Délkelet-Ázsiában 2003 decemberében kezdődött – főként a vad- és háziszárnyasokat pusztító, de az embereket is érintő – madárinfluenza-járványban **2004. decemberétől a jelentés napjáig összesen 68 személy betegedett meg, közülük 25 fő meghalt.** Az emberi megbetegedések **Vietnamban** (63 beteg, 20 halott), **Kambodzsában** (4 megbetegedés, mindegyik halállal végződött) fordultak elő, majd 2005 áprilisában újabb országot érintett a járvány. **Indonéziában** elhullt háziszárnyasokban, valamint tünetmentes sertések orrváladékában mutatták ki a H5N1 altípusú vírust, és egy laboratóriumi vizsgálattal megerősített, halálos kimenetelű emberi megbetegedést, továbbá a családtagok között két – laboratóriumi vizsgálattal nem megerősített – gyanús esetet észleltek. A WHO által nyilvántartott esetek mindegyikében **laboratóriumi vizsgálatokkal igazolták az influenza A(H5N1) vírus kóroki szerepét.** **Thaiföldön** 2004 decembere óta nem észleltek megbetegedést, de a korábbi időszakban előfordult néhány eset. (2003 decembere óta Délkelet-Ázsiában, a fent említett országokban összesen 112 személy betegedett meg, és közülük 57 halt meg madárinfluenzában.)

Ajánlások utazóknak

Azok számára, akik a fent említett, a madárinfluenza-vírus által érintett országokba/területekre szándékoznak utazni, az alábbiakat ajánlott figyelembe venni:

- Sem az Egészségügyi Világszervezet, sem a magyar kormány véleménye szerint **nem indokolt az utazások korlátozása a fent említett országokba.**
- A madárinfluenza-vírus jelenleg csak szoros, közvetlen kapcsolat révén, bélsárral, váladékokkal, vérrel terjed a fertőzött állatról az emberre.
- Emberről emberre történő terjedésre vonatkozó bizonyítékok még nincsenek.
- A vírus hő hatására elpusztul, tehát az – akár fertőzött – állat húsa, egyéb részei sem közvetítik a fertőzést, ha azok kellőképpen meg vannak sütvé/főzve.

Utazás előtt:

- ◆ Keresse fel házi orvosát és a legközelebbi nemzetközi oltóhelyet, hogy tájékozódjon az utazás egészségügyi veszélyeiről, a megelőzés módjairól (elsősegély csomag, oltások stb.). Olvassa el az Országos Epidemiológiai Központ Nemzetközi Oltóközpontjának ajánlásait (www.oek.hu).

Utazás alatt:

- ◆ Ezen országokban/területeken kerülni kell az állatvásárokat, baromfitenyésztő gazdaságokat, a közvetlen kapcsolatot élő baromfival, élő vagy elhullott vadmadárral (érintés, porbelégzés stb.).
- ◆ Kerülni kell a közvetlen kapcsolatot állati ürülékkel szennyezett felületekkel/tárgyakkal (érintés, szájba vétel stb.).
- ◆ Nem ajánlott nyers baromfiból saját kezűleg ételt készíteni.
- ◆ Kerülni kell a nyers vagy nem kellően átsütött/megfőzött csirke, kacsavagy más baromfi, ill. azok részeinek (pl. vér) illetve tojásuk fogyasztását.
- ◆ Nem szabad semmilyen élő szárnyast (baromfi, díszmadár, vadmadár stb.) vagy ilyen származású nyersterméket (toll, tojás stb.) behozni az említett országokból.
- ◆ Az egész utazás alatt gyakran kell kezet mosni (szappannal és vízzel, vagy ha nem látható erős szennyeződés, akkor kéztisztító kendővel).
- ◆ Azonnali egészségügyi ellátást igénylő megbetegedés esetén (pl. láz, neheztett légzés, köhögés stb.) fel kell keresni a helyi egészségügyi szolgáltatókat.

Utazást követően:

- ◆ Ha a fertőzött terület elhagyását követő 7 napon belül **38°C-t meghaladó láz** és emellett köhögés, torokfájás, izomfájdalmak, kötőhártyagyulladás, illetve tüdőgyulladásra is jellemző nehézlégzés, mellkasi fájdalom jelentkezik, feltétlenül orvoshoz kell fordulni.
- ◆ A háziorvost lehetőleg házhoz kell hívni, hogy az esetleges fertőzőképes állapot másokra ne jelentsen veszélyt. Tájékoztatni kell a háziorvost (és minden más egészségügyi dolgozót, akivel betegsége miatt kapcsolatba kerül) az alábbiakról:
 - ◆ panaszai, tünetei;
 - ◆ mikor és hol járt külföldön a betegséget megelőző időszakban;
 - ◆ közvetlen kapcsolatba került-e baromfival, vagy olyan személlyel, aki beteg volt. (Így az orvos a kórisme megállapítása során mérlegelni tudja azt is, hogy esetleg madárinfluenzában szenved-e, és ez által gyorsabban juthat megfelelő ellátáshoz.)

Forrás: www.who.int; www.oie.int; <http://europa.eu.int>

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYEKRŐL

**Az „Orvosi molekuláris virológia” c. könyv
(szerkesztette: Berencsi György)
megjelenése alkalmából rendezett tudományos ülés témája:
„A virológia aktuális kérdései”**

Időpont: 2005. szeptember 8. 14.00 óra

Helyszín: Hotel Millenium, Budapest, VIII., Üllői út 94-98.

**Regisztráció: Convention Budapest Kft.
(1461 Budapest, Pf. 11.), telefax: 29-90-187.**

Szakmai program:

Megnyitó: Melles Márta

1. Vaszkuláris betegségek és kórokozók kapcsolata

Kis Zoltán és Gönczöl Éva

2. Epstein-Barr vírushoz társult tumorok

Salamon Dániel, Bánáti Ferenc, Koroknai Anita és Minárovits János

3. Molekuláris virológiai módszerek

Takács Mária, N. Szomor Katalin, Dencs Ágnes

4. A méhnyakrák és a szemölcsvírusok valamint a védőoltással történő megelőzés lehetőségei

Berencsi György, Melles Márta, Sziller István

5. A virális zoonózisok, mint újonnan megjelenő fertőzések

Ferenczi Emőke, Bán Enikő, Petrányi Gábor, Mezey Ilona

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ

2005. szeptember 6-án 14-15 óra között

tudományos továbbképzést tart.

Helye: OKK „Fodor” terem

Budapest, VIII., Nagyvárad tér 2.

Parazitózisok modern laboratóriumi diagnosztikája

Előadó: Horváth Katalin Nóra, Ph.D hallgató

Témavezető: dr. Szénási Zsuzsanna, Ph.D (OEK Parazitológiai osztály)

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2005. augusztus 15-21. közötti** időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze.

Az **enterális fertőző betegségek** közül a salmonellosisok száma mérsékelten csökkent, a campylobacteriosisoké közel negyedével emelkedett az előző hetihez képest. A **salmonellosis** járványügyi helyzete kedvezőbb, a **campylobacteriosisé** kedvezőtlenebb volt, mint az 1999-2003. évek azonos hetében. Kevesebb **enteritis infectiosa** esetet jelentettek, mint az elmúlt négy hétben, a bejelentések száma kétharmada volt az előző évek azonos hetében regisztráltak.

A **vírushepatitisek** száma kismértékben emelkedett az előző hetihez képest, a legtöbb bejelentés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett. A tünetegyüttes ritkábban fordult elő, mint a korábbi évek azonos időszakában.

A **légúti fertőző betegségek** közül a nyári szezon végének megfelelően valószínűleg ez évi mélypontjára süllyedt a **scarlatina** és a **varicella** bejelentések száma. **Morbillit** és **rubeolát** nem jelentettek, egy-egy **pertussis** és **mumpsz** gyanúja került a nyilvántartásba.

Az **idegrendszeri fertőző megbetegedések** előfordulása nem tért el lényegesen sem az előző héten, sem a korábbi évek azonos hetében észlelttől. Egy Somogy megyei **encephalitis infectiosa** eset laboratóriumi vizsgálata **kullancsencephalitis-vírus** etiológiai szerepét igazolta.

A **Lyme-kór** megbetegedések száma mérsékelten emelkedett az előző hetihez képest, és kétszerese volt az 1999-2003. évek azonos hetét jellemző középértéknek. Az év eleje óta regisztrált megbetegedések számát tekintve is kedvezőtlenebb volt a betegség járványügyi helyzete, mint a korábbi évek hasonló időszakában. A legtöbb bejelentés a fővárosból, Borsod-Abaúj-Zemplén, Somogy és Zala megyéből érkezett.

A Békés megyében működő surveillance adatai szerint a 33. héten **két újabb ornithosis** esetre derült fény. Az egyik beteg a **Békéscsabai** Baromfi-feldolgozó alkalmazottja, akinek a tünetei augusztus 14-én kezdődtek, így ő tekinthető a járvány ezideig regisztrált utolsó esetének. Ezzel **56-ra** emelkedett az ebben az üzemben észlelt betegek száma, a laboratóriumi vizsgálat közülük 36 esetében igazolta, hat betegnél valószínűsítette a diagnózist. **A járványgörbe alapján a járvány a végéhez közeledik.**

A surveillance által felderített másik beteg a **Mezőkovácsházi** Baromfi-feldolgozóban áll alkalmazásban, ezzel az ott regisztrált esetszám **négyre** emelkedett, ez az utolsó megbetegedés augusztus 7-én kezdődött. A négy megbetegedés közül kettőben a laboratóriumi vizsgálat már igazolta, egy esetben valószínűsítette a diagnózist.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

33/2005.sz.heti jelentés (weekly report)

(2005.08.15 – 2005.08.21.)

Betegség Disease	a 33. héten (week)			az 1 – 33. héten (week)		
	2005.08.15- 2005.08.21.	2004.08.09- 2004.08.15.	Medián 1999- 2003	2005.	2004.	Medián 1999- 2003
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	156	146	224	3530	2449	4373
Dysentheria	-	1	6	54	107	189
Dyspepsia coli	1	-	1	37	36	63
Egyéb E.coli enteritis	1	2	1	27	33	58
Campylobacteriosis	163	122	134	3948	3609	3865
Yersiniosis	-	2	-	23	48	63
Enteritis infectiosa	476	728	736	24675	21991	24118
Hepatitis infectiosa	12	24	19	359	471	551
AIDS	-	-	-	26	11	16
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	9	6	10
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	2	-	17	26	1
Scarlatina	8	11	10	2459	2043	2602
Morbilli	-	-	-	3	2	6
Rubeola	-	-	1	39	41	69
Parotitis epidemica	1	1	4	90	135	149
Varicella	91	124	60	44665	38143	29104
Mononucleosis inf.	17	22	20	759	917	838
Legionellosis	-	3	-	24	49	28
Meningitis purulenta	5	3	3	190	160	173
Meningitis serosa	3	3	4	47	71	84
Encephalitis infectiosa	3	8	3	119	89	77
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	7	5	•
Lyme-kór	82	67	42	894	701	728
Listeriosis	1	-	-	4	6	4
Brucellosis	-	-	-	1	-	1
Leptospirosis	1	1	-	23	19	34
Tularemia	2	2	1	44	10	38
Tetanus	-	-	-	1	-	3
Vírusos haemorrh. láz	-	1	-	8	2	3
Malaria*	-	-	1	3	3	9
Toxoplasmosis	1	-	2	88	83	139

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2005.08.23.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

33/2005.sz. heti jelentés (weekly report)

(2005.08.15 – 2005.08.21.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysenteria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	17	-	28	28	3	2	21	1	1	16
Baranya	26	-	10	18	-	-	1	-	-	2
Bács-Kiskun	7	-	1	19	1	-	1	-	1	-
Békés	10	-	4	32	-	-	1	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	-	3	19	1	-	4	3	-	9
Csongrád	12	-	16	54	1	-	3	-	-	-
Fejér	3	-	4	25	-	-	2	-	-	2
Győr-Moson-Sopron	3	-	14	15	-	-	12	-	-	5
Hajdú-Bihar	11	-	30	28	2	-	8	3	2	3
Heves	10	-	2	30	-	-	5	1	-	3
Jász-Nagykun-Szolnok	3	-	6	58	-	-	2	-	-	-
Komárom-Esztergom	17	-	6	21	-	-	4	-	1	2
Nógrád	2	-	-	18	-	-	2	1	-	5
Pest	7	-	4	19	-	4	7	2	-	6
Somogy	2	-	4	20	-	-	2	-	-	10
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8	-	9	6	4	1	6	1	-	2
Tolna	3	-	8	11	-	-	2	-	-	1
Vas	6	-	5	8	-	1	3	-	-	5
Veszprém	2	-	8	35	-	-	4	5	-	3
Zala	6	-	1	12	-	-	1	-	-	8
Összesen (total)	156	-	163	476	12	8	91	17	5	82
Előző hét (previous week)	181	2	132	573	8	22	131	15	3	73

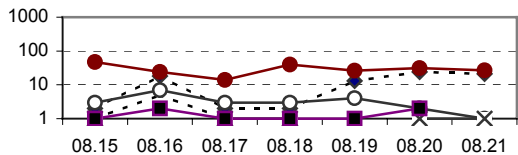
(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2005.08.23.

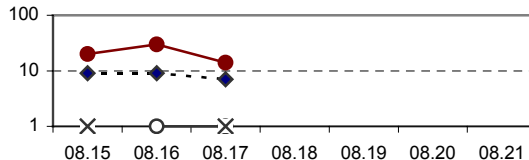
"Fodor József" Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Intézete
 Budapest, 1097 Gyáli út 2-6. Tel/Fax: 1-476-1215 e-mail: pollen@oki.antsz.hu

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának jelentése 2005. 33. hét

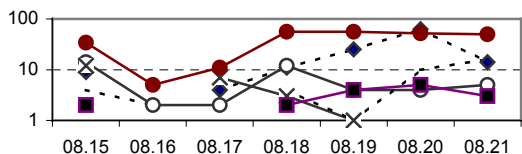
Budapest-OKI

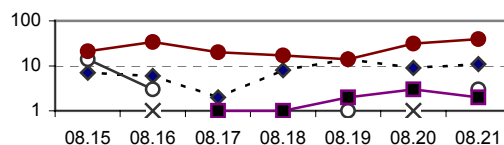
Budapest-Svábhegy

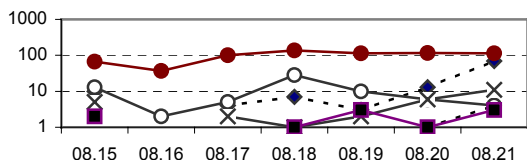
Békéscsaba

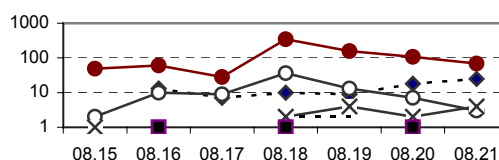
Debrecen

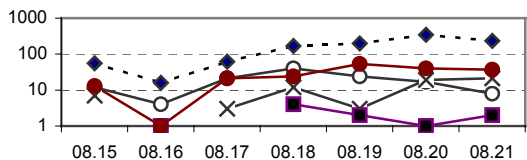
Eger

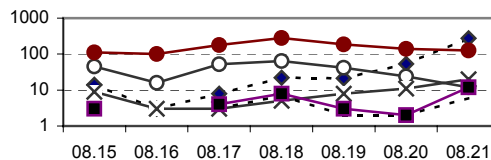
Győr

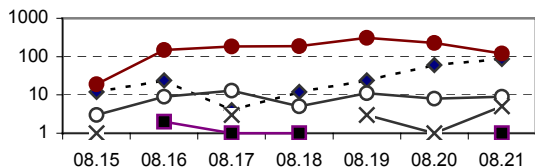
Kecskemét

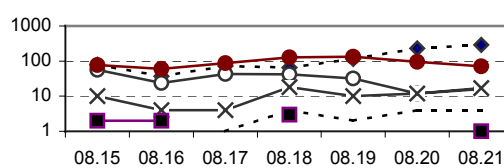
Miskolc

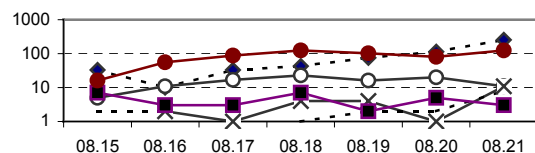
Mosdós

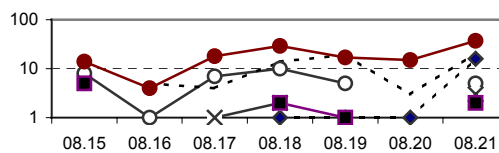
Nyíregyháza

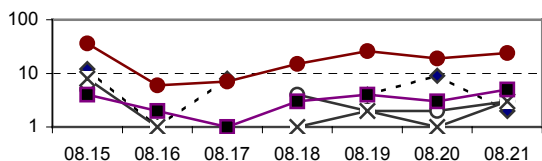
Pécs

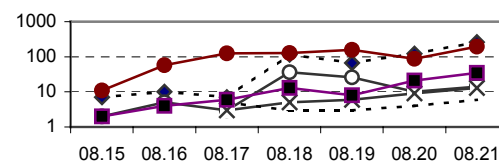
Salgótarján

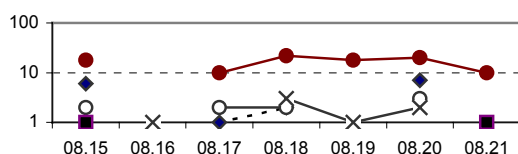
Szeged

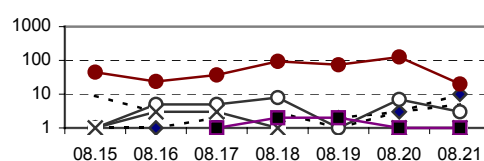
Szekszárd

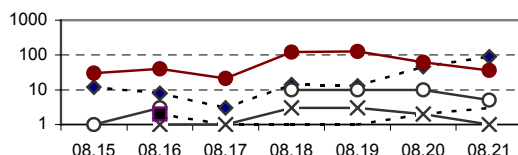
Szolnok

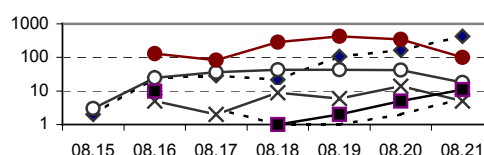
Szombathely

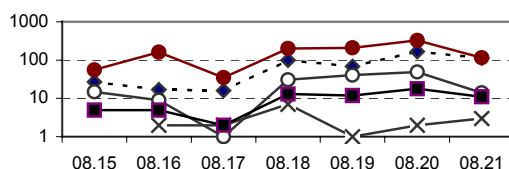
Tatabánya

Veszprém

Zalaegerszeg

---◆--- Ambrosia
parlagfű

—○— Artemisia
üröm

—×— Chenopod.
libatop

----- Plantago
útifű

—■— Poaceae
pázsitfűfélék

—●— Urticaceae
csalánfélék

Külsőtéri penészgombák

	Budapest OKI	Budapest Svábhegy	Békéscsaba	Debrecen	Eger	Győr	Kecskemét
Alt	****	****	****	***	****	***	****
Clad	***	***	****	****	**	***	**

	Miskolc	Mosdós	Nyíregyháza	Pécs	Salgó- tarján	Szeged	Szekszárd
Alt	****	*	***	****	****	****	****
Clad	**	***	*	*	*	**	*

	Szolnok	Szombathely	Tatabánya	Veszprém	Zala- egerszeg
Alt	****	****	***	****	***
Clad	**	****	**	****	***

Az elmúlt héten a hideg, csapadékos idő ellenére a parlagfű (Ambrosia) levegőben mért pollenkoncentrációja egyes helyeken (Kecskemét, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Szekszárd és Veszprém) már meghaladta a nagyon magas értéket. Magas értéket ért el Békéscsabán, Egerben, Tatabányán és Zalaegerszegen. Az üröm (Artemisia) pollenszintje nem mutat változást a megelőző héthez képest: magas kategória szintet regisztráltak Kecskeméten, Miskolcon, Nyíregyházán, Szekszárdon és Veszprémben. A libatopfélék (Chenopodiaceae) virágpor termelése öt városban (Békéscsabán, Egerben, Pécsen, Szekszárdon, Veszprém) emelkedett, de még így sem érte el a magas kategória szintet. Az útifűvek (Plantago) virágporoszlása két városban közepes értékű, a többi monitorozó állomáson alacsony vagy nem észlelhető volt. A pázsitfűfélék (Poaceae) virágporoszlása az elmúlt héthez képest nem változott, Miskolcon, Veszprémben és Zalaegerszegen közepes, Szekszárdon pedig a magas kategóriába lépett át. A csalánfélék (Urticaceae) pollenmennyisége a monitorozó állomások térségében még mindig magas értékű. A kültéri allergén gombaspórák mennyisége helyenként csökkent, de még így is sok csapdában nagyon magas értéket mutat.

Interneten is elérhető polleninformáció a www.antsz.hu/oki lapon található.

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;
az ÁNTSZ intranetről: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

**Országos tisztifőorvos:
dr. Bujdosó László**

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

dr. Hermann Dóra

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X